

Na'vijský číselný systém

Předmluva:

Kaltxi ma smuktu!

Přišel jsem s nápadem sepsat malý návod "Jak používat na'vijský číselný systém".

Všechny informace pochází z *Na'vi-German Dictionary*, *Na'vi - Grammar and Rules*, a *Horen Li'fyayä leNa'vi* a zde je jejich shrnutí.

Zde je probrán číselný systém Na'vijského jazyka, doufám že je to sepsáno srozumitelně.

Tento PDF soubor je překlad německé verze (kterou jsem sepsal). Chtěl bych podělovat hemmondovi za překlad.

Na'vi používají osmičkovou číselnou soustavu se základem osm.

Namísto čísel ve formě $m \times 10 + n$, v Na'vijštině se používají čísla ve formě $m \times 8 + n$.

Například: $44_8 = 4 \times 8 + 4 = 36_{10}$ a 44_8 jsou stejná čísla.

Poznámka: Čísla v dolním indexu označují základ číselné soustavy.

Začneme se základními na'vijskými čísly:

Základní číslovky

Číslo	Na'vi	Předpona	Přípona
0	kew		
1	'aw		-aw
2	mune	me-	-mun
3	pxey	pxe-	-pey
4	tsing	tsi-	-sing
5	mrr	mrr-	-mrr
6	pukap	pu-	-fu
7	kinä	ki-	-hin
8 (10 ₈)	vol	vo-	
64 (100 ₈)	zam	za-	
512 (1000 ₈)	vozam	voza-	
4096 (10000 ₈)	zazam	zaza-	

Pokud chcete používat čísla větší než osm, udělejte to tak, jak je uvedeno níže:

devět   **volaw**   **vol** + **-aw**   →   **8 + 1**

deset   **vomun**   **vo(l)** + **-mun**   →   **8 + 2**

Poznámka: Písmeno *l* ze slova *vol* odpadá pokud další část začíná souhláskou.

Stejně postupujte pokud chcete vytvořit čísla větší než patnáct.

V tomto případě použijte následující schéma:

Předpona + **vol** + zbytek

třicet-dva	tsivol	tsi- + vol	čtyřikrát 8	4 x 10₈	40 ₈ / 32 ₁₀
padesát-tři	puvomrr	pu- + vo(l) + -mrr	šestkrát 8 + 5	6 x 10₈ + 5	65 ₈ / 53 ₁₀

Notes: 1. Změkávání souhlásek je v číselném systému velmi častým jevem.

2. Přízvuk je na první slabice v následujících případech: mune, pukap, kinä, mevol, pxevol, tsivol, mrrvol, puvol, kivol, zavol, vozam, zazam. Ve všech ostatních případech je přízvuk na poslední slabice.

Tabulka 1

Na'vijská čísla	Číslo	Na'vi	Číslo	Na'vi	Číslo	Na'vi	Číslo	Na'vi	Číslo	Na'vi
desítkově:	0	kew	8	vol	16	mevol	24	pxevol	32	tsìvol
osmičkově:	0		10		20		30		40	
desítkově:	1	'aw	9	volaw	17	mevolaw	25	pxevolaw	33	tsìvolaw
osmičkově:	1		11		21		31		41	
desítkově:	2	mune	10	vomun	18	mevomun	26	pxevomun	34	tsìvomun
osmičkově:	2		12		22		32		42	
desítkově:	3	pxey	11	vopey	19	mevopey	27	pxevopey	35	tsìvopey
osmičkově:	3		13		23		33		43	
desítkově:	4	tsìng	12	vosìng	20	mevosìng	28	pxevosìng	36	tsìvosìng
osmičkově:	4		14		24		34		44	
desítkově:	5	mrr	13	vomrr	21	mevomrr	29	pxevomrr	37	tsìvomrr
osmičkově:	5		15		25		35		45	
desítkově:	6	pukap	14	vofu	22	mevofu	30	pxevofu	38	tsìvofu
osmičkově:	6		16		26		36		46	
desítkově:	7	kinä	15	vohin	23	mevohin	31	pxevohin	39	tsìvohin
osmičkově:	7		17		27		37		47	

Tabulka 2

Na'vijská čísla	Číslo	Na'vi	Číslo	Na'vi	Číslo	Na'vi	Číslo	Na'vi	Číslo	Na'vi
desítkově:	40	mrrvol	48	puvol	56	kivol	64	zam	72	zavol
osmičkově:	50		60		70		100		110	
desítkově:	41	mrrvolaw	49	puvolaw	57	kivolaw	65	zamaw	73	zavolaw
osmičkově:	51		61		71		101		111	
desítkově:	42	mrrvomun	50	puvomun	58	kivomun	66	zamun	74	zavomun
osmičkově:	52		62		72		102		112	
desítkově:	43	mrrvopey	51	puvopey	59	kivopey	67	zapey	75	zavopey
osmičkově:	53		63		73		103		113	
desítkově:	44	mrrvosìng	52	puvosìng	60	kivosìng	68	zasìng	76	zavosìng
osmičkově:	54		64		74		104		114	
desítkově:	45	mrrvomrr	53	puvomrr	61	kivomrr	69	zamrr	77	zavomrr
osmičkově:	55		65		75		105		115	
desítkově:	46	mrrvofu	54	puvofu	62	kivofu	70	zafu	78	zavofu
osmičkově:	56		66		76		106		116	
desítkově:	47	mrrvohin	55	puvohin	63	kivohin	71	zahin	79	zavohin
osmičkově:	57		67		77		107		117	

Poznámka: Písmeno *m* ze slova *zam* odpadá pokud další část začíná souhláskou.

V této tabulce jsou uvedena také čísla větší než 64_{10} . 64_{10} je ekvivalent k 100_8 .

šedesát-pět   **zamaw**   **zam** + **-aw**   **$64_{10} + 1$**   **$100_8 + 1$** $101_8 / 65_{10}$

šedesát-osm   **zasìng**   **za(m)** + **-sìng**   **$64_{10} + 4$**   **$100_8 + 4$** $104_8 / 68_{10}$

Velká čísla

Viz tabulka:

Na'vijská čísla	Číslo	Na'vi	Číslo	Na'vi	Číslo	Na'vi
desítkově: 64	64	zam	512	vozam	4096	zazam
osmičkově: 100	100		1000		10000	
desítkově: 128	128	mezam	1024	mevozam	8192	mezazam
osmičkově: 200	200		2000		20000	
desítkově: 192	192	pxezam	1536	pxevozam	12288	pxezazam
osmičkově: 300	300		3000		30000	
desítkově: 256	256	tsìzam	2048	tsìvozam	16384	tsìzazam
osmičkově: 400	400		4000		40000	
desítkově: 320	320	mrrzam	2560	mrrvozam	20480	mrrzazam
osmičkově: 500	500		5000		50000	
desítkově: 384	384	puzam	3072	puvozam	24576	puzazam
osmičkově: 600	600		6000		60000	
desítkově: 448	448	kizam	3584	kivozam	28672	kizazam
osmičkově: 700	700		7000		70000	

Pro psaní velkých čísel použijte toto schéma:

(předpona + **zaza(m)**) + (předpona + **voza(m)**) + (předpona + **za(m)**) + předpona + **vo(l)** + přípona
 Libovolnou část v závorkách lze vypustit.

tři-sta-osmdesát-čtyři	puzam	pu- + zam	šestkrát 64
384 ₁₀ / 600 ₈		6 x 100 ₈	6 x 64 ₁₀
<i>LearnNa'vi.org barvy</i>	600₈	(6 * 8 * 8) + (0 * 8) + 0	pu-zam
čtyři-sta-šedesát-jedna	kizavomrr	ki- + za + vo + -mrr	sedmkrát 64 + 8 + 5
461 ₁₀ / 715 ₈		7 x 100 ₈ + 10 ₈ + 5	7 x 64 ₁₀ + 8 ₁₀ + 5
<i>LearnNa'vi.org barvy</i>	715₈	(7 * 8 * 8) + (1 * 8) + 5	ki-za-vo-mrr
čtyři-sta-devadesát-osm	kizapuvomun	ki- + za + pu- + vo + -mun	sedmkrát 64 + šestkrát 8 + 2
498 ₁₀ / 762 ₈		7 x 100 ₈ + 6 x 10 ₈ + 2	7 x 64 ₁₀ + 6 x 8 ₁₀ + 2
<i>LearnNa'vi.org barvy</i>	762₈	(7 * 8 * 8) + (6 * 8) + 2	ki-za-pu-vo-mun

Pokud chcete říci nebo napsat větší číslo než která jsou zde uvedena, nyní to není možné, protože by bylo potřeba nové slovo pro 32768 (100000₈) a jakoukoliv vyšší mocninu 8.

Užití čísel

Čísla se používají jako přídavná jména.

Příklady:

5 stromů → **mrra** utral / utral **amrr** → **číslo** + **a** ← které odkazuje na podstatné jméno.

14 nebešťanů → **vofua** tawtute / tawtute **avofu**

A pak je napíšeme jako čísla:

5 stromů → °**5a** utral / utral **a5°** → ° + **cifra** + **a** ← které odkazuje na podstatné jméno.

14 nebešťanů → °**16a** tawtute / tawtute **a16°**

Symbol stupně ° označuje že číslo je v osmičkové soustavě, jako alternativa k dolnímu indexu 8} X₈.

Ne-na'vijské číslovky

Na'viština má pro dvě číslovky slova přejatá z Angličtiny. Tato slova jsou **'eyt** a **nayn**.

Nepoužívejte tato slova pro počítání (*kdokoliv to udělá, toho sní Palulukan!* 🤖), ale pouze jako číslice. Například: Telefonní čísla, SPZ, ID, atd.

Řadové číslovky

Řadové číslovky jsou tvořeny příponou **-ve**.

Viz tabulka:

Na'vijská čísla	Číslo	Na'vi	Číslo	Na'vi
desítkově: 0.	0.	-	8.	volve
osmičkově: 0.	0.		10.	
desítkově: 1.	1.	'awve	9.	volawve
osmičkově: 1.	1.		11.	
desítkově: 2.	2.	muve	10.	vomuve
osmičkově: 2.	2.		12.	
desítkově: 3.	3.	pxeyve	11.	vopeyve
osmičkově: 3.	3.		13.	
desítkově: 4.	4.	tsive	12.	vosive
osmičkově: 4.	4.		14.	
desítkově: 5.	5.	mrrve	13.	vomrrve
osmičkově: 5.	5.		15.	
desítkově: 6.	6.	puve	14.	vofuve
osmičkově: 6.	6.		16.	
desítkově: 7.	7.	kive	15.	vohive
osmičkově: 7.	7.		17.	

Viz tabulka:

Na'vijská čísla	Číslo	Na'vi
desítkově: 64.	64.	zave
osmičkově: 100.	100.	
desítkově: 512.	512.	vozave
osmičkově: 1000.	1000.	
desítkově: 4096.	4096.	zazave
osmičkově: 10000.	10000.	

Poznámka: Řadová předpona **-ve** je vždy nepřívzvučná a ani nikdy neovlivňuje přízvuk slovního základu ke kterému je připojena.

Násobné číslovky

Počet opakování (Např. pětkrát, sedmkrát, atd.) je vyjádřen přidáním slova **alo**,
Násobné číslovky se používají jako podstatné jméno:

pětkrát: **alo amrr** / **mrra alo**

šestkrát: **alo apukap** / **pukapa alo**

Toto se také může vyvinout:

popáté: **alo amrrve** / **mrrvea alo**

pošesté: **alo apuve** / **puvea alo**

Platná slova:

jednou: **'awa alo** / **alo a'aw** (skoro vždy zkráceno na **'awlo**)

dvakrát: **munea alo** / **alo amune** (skoro vždy zkráceno na **melo**)

tříkrát: **pxeya alo** / **alo apxey** (skoro vždy zkráceno na **pxelo**)

Zlomky

Zlomky jsou tvořeny pomocí slova **-pxì**,
Výjimku tvoří *polovina* a *třetina*.

polovina	mawl	šestina	pupxì
třetina	pan	sedmina	kipxì
čtvrtina	tsìpxì	osmina	vopxì
pětina	mrrpxì	devítina	volawpxì

Speciální zápis: **mefan** znamená dvě-třetiny (Duál slova **pan**).

Poznámka: Zlomky se používají jako podstatná jména.

Pro vytvoření větších zlomků zkombinujte číslo a zlomek. Pamatujte, že musíte pracovat s číslem jako s
přídavným jménem – takže užíjte **-a-** afix.

munea mrrpxì - dvě pětiny

kinäa vopxì - sedm devítin

Užitečné informace

Zde můžete najít odkaz na [Čísła](#)

Language updates board: [Ordinal zam, vozam and zazam](#)

Závěrem:

Doufám, že tento PDF soubor je užitečný.

Zdroje: Slovník: *Na'vi - German, the Na'vi - Grammar and Rules* a *Horen Lì'fyayä leNa'vi*

Pokud najdete chyby nebo budete mít návrhy na vylepšení, dejte mi prosím vědět - Irayo!

- ta Tìtstewan

ʼvong Na'vi!

Irayo nitan, ma hemmond sí Tòliman!

Version 2.70